

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
הפקולטה למדעי הרוח והחברה
החטיבה ללימודי אירופה

קורס שנה"ל תשע"ח 2017-18

קורס בנושא: נאט"ו וישראל: היבטים פוליטיים ומדיניים

2 נק' זכות

מרצה: אביבית בר-אילן

דוא"ל: avivit.barilan@mfa.gov.il

צילום או הקלטה בזמן השיעור: צילום או הקלטה בזמן השיעור, או במהלך מטלה אקדמית בזמן השיעור באמצעות מחשב נייד, טלפון נייד, iPad או כל מכשיר אחר אסורים בהחלט. צילום או הקלטה בזמן השיעור ייעשו בהתאם לאישור פרטני ממרצה הקורס בלבד

יעדי הקורס:

הקורס ידון בהיסטוריה של ברית נאט"ו, ובמערכת היחסים שלה עם מדינת ישראל מאז הקמתה ועד ימינו. במהלך הקורס נלמד אודות מבנה הארגון, דרכי ניהולו, אופן קבלת ההחלטות בו, ממשק היחסים בין הגורמים המדיניים והצבאיים בארגון. בנוסף, נלמד על מערכי השותפויות השונות שמקיים הארגון ונפגש גם עם אורחים מבחוץ. במהלך הקורס נבחן את האתגרים עימם מתמודדת הברית בימים אלו, ובסופו נקיים תרגיל במסגרתו נדמה את תהליך קבלת ההחלטות בארגון.

תפוקות למידה:

בסיום הקורס, משתתפיו יהיו בעלי הבנה טובה ביחס לארגון נאט"ו ודרכי פעולתו, בעלי היכרות עם האתגרים העומדים בפני נאט"ו בעת הנוכחית, ומערך היחסים שיש לו עם המדינות השותפות.

דרישות והרכב ציון הקורס :

נוכחות- נוכחות חובה בלפחות 80% מסך כל מפגשי הקורס

דיון ומצגת- 15%

תרגיל שולחן- 5%

עבודה סופית- 70%

נוכחות והשתתפות- 10%

סה"כ : 100%

היעדרות לא מוצדקת בלמעלה מ-20% ממפגשי הקורס תגרור הורדה בציון

עבודת בית מסכמת : משתתפי הקורס נדרשים להגיש עבודת בית מסכמת בהיקף של 2,000 מילים בסוגיות שתקבעה ע"י המרצה לקראת סיום הקורס. העבודות תוגשנה למייל avivit.barilan@mfa.gov.il עד למועד 30.7.18.

להלן נושאי הלימוד עפ"י מועדים טנטטיבים (כפוף לשינויים) :

יום ג' 6.3 : נאט"ו- פתיחה, רקע כללי

יום ג' 13.3 : נאט"ו- מבנה, תהליכי קבלת החלטות

יום ג' 20.3 : נאט"ו ומערך השותפויות (MD, Pfp, ICI)

יום ג' 27.3 : נאט"ו- ישראל : כיצד הכל התחיל

יום ג' 10.4 : נאט"ו-ישראל : יחסים בהתפתחות

יום ג' 17.4 : נאט"ו והיחסים הטונסאטלנטים

יום ג' 24.4 : יחסי נאט"ו ורוסיה

יום ג' 1.5 : יחסי נאט"ו והא"א : מהי "חלוקת העבודה" בין שני הארגונים.

יום ג' 8.5 : ישראל-נאט"ו- מבט מהשטח : שיחת ועידה עם אוהד חורסנדי, יועץ מדיני במשלחת ישראל לא"א ונאט"ו

יום ג' 15.5 : מבצעים של נאט"ו ברחבי העולם

יום ג' 22.5 : נאט"ו לאן? בעקבות המציאות המדינית המשתנה, יחסי ארה"ב-רוסיה, Brexit, המלחמה בסוריה והמצב בטורקיה.

יום ג' 29.5 : פגישה עם שגריר יוון בישראל, Konstantinos Bikasomto (לא סופי)

יום ג' 5.6 : הכנה לתרגיל שולחן- דימוי תהליך קבלת החלטות במועצת השגרירים של נאט"ו.

יום ג' 12.6 : תרגיל שולחן

יום ג' 19.6 : סיכום

רשימה ביבליוגרפית :

NATO Encyclopedia 2017

https://www.nato.int/nato_static_fl2014/assets/pdf/pdf_publications/20180201_2017-nato-encyclopedia-eng.pdf

Kaim, Markus. "Reforming NATO's partnerships." (2017): 23.

Pardo, Sharon. *Normative power Europe meets Israel: perceptions and realities*. Lexington Books, 2015. "An Elusive Desire: Israeli Perceptions of NATO"

De Hoop Scheffer Alexandra, Michelot Martin and Quencez Martin. "Southern Challenges and the regionalization of the transatlantic security partnership". *GMF, No.1* (2017).

Binnendijk, Hans, Daniel S. Hamilton, and Charles L. Barry. "Alliance Revitalized: NATO for a New Era." *Center for Transatlantic Relations, Washington, DC, April* (2016).

Carati, Andrea. "Responsibility to protect, NATO and the problem of who should intervene: reassessing the intervention in Libya." *Global Change, Peace & Security, March*(2017): 293-309.

Strengthen, Why NATO Must, and Its Political Role. "FROM SUEZ TO SYRIA." (2016).

Friedman Valenta, Jiri and Leni. "Russia's Strategic Advantage in the Baltics: A Challenge to NATO?" *BESA Center, Mideast Security and Policy Studies, no.143, January* (2018).

Khramchikhin, Aleksandr. "Rethinking the danger of escalation: The Russia-NATO military balance", *Carnegie endowment for peace, January* (2018).

Dibenedetto, A. "Implementing the Alliance Maritime Strategy in the Mediterranean: NATO's Operation Sea Guardian." *Research Paper 134* (2016).

Koehler, Kevin. "Enhancing NATO-EU Cooperation: Looking South and Beyond" *NDC Conference Report Research Division - NATO Defense College No. 02/17, May*(2017).

Biscop, Sven. "How the EU can save NATO". *Egmont Security Policy Brief No. 83, March*. (2017).

Lappin, Yaakov. "Israeli and NATO Navies Ramp Up Ties" *BESA Center Perspectives Paper No. 686, December*(2017).

Lappin, Yaakov. "Israel and NATO States share urban welfare insights" *BESA Center Perspectives Paper No. 664, November* (2017).